

Prædiken til Juleaften

Luk. 2, 1-14

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas: Og det skete i de dage, at der udgik en befaling fra kejser Augustus om at holde folketælling i hele verden. Det var den første folketælling, mens Kvirinius var statholder i Syrien. Og alle drog hen for at lade sig indskrive, hver til sin by. Også Josef drog op fra byen Nazaret i Galilæa til Judæa, til Davids by, som hedder Betlehem, fordi han var af Davids hus og slægt, for at lade sig indskrive sammen med Maria, sin forlovede, som ventede et barn. Og mens de var dér, kom tiden, da hun skulle føde; og hun fødte sin søn, den førstefødte, og svøbte ham og lagde ham i en krybbe, for der var ikke plads til dem i herberget. I den samme egn var der hyrder, som lå ude på marken og holdt nattevagt over deres hjord. Da stod Herrens engel for dem, og Herrens herlighed strålede om dem, og de blev grebet af stor frygt. Men englen sagde til dem: »Frygt ikke! Se, jeg forkynder jer en stor glæde, som skal være for hele folket: I dag er der født jer en frelser i Davids by; han er Kristus, Herren. Og dette er tegnet, I får: I skal finde et barn, som er svøbt og ligger i en krybbe.« Og med ét var der sammen med englen en himmelsk hærskare, som lovpriste Gud og sang: »Ære være Gud i det højeste og på jorden! Fred til mennesker med Guds velbehag!« Lukasevangeliet 2,1-14

SMÅK, sagde det. Og bilisten, som tjekkede sin mobiltelefon under kørslen, hamrede lige ind i scooteren. Føreren af scooteren, Kristian, som var fuld, overlevede. Men det gjorde passageren bag på ikke. Gymnasie-eleven Tobias mistede sit liv.

Han var klassens bedste elev. Vellidt af alle. Smuk, lækker i tøjet. En dejlig dreng.

Bilisten bliver aldrig sig selv igen. Og føreren af scooteren flygter til Nordjylland, og bliver fisker i Hirtshals. Der er der ikke nogen, der kender ham, og han begynder på en frisk. Han får sig en kæreste, og det hele kører for ham.

Men ufreden lurder.

Det gør den også i Gribskov, hvor den unge Tobias' mor, far og søster bor. Her råder sorgen over tabet. Og i Hirtshals lukker Kristian øjnene, og håber at strudse-metoden får det hele til at gå væk.

Jeg refererer her til filmen "Mens vi lever" instrueret af Mehdi Avaz.

SMAK. Et splitsekund. Alt er forandret.

Nogen her i dag kender det sikkert godt. På et splitsekund er hele verden forandret: Da diagnosen blev stillet, da et nært familie-medlem pludseligt døde, da uheldet i bilen vendte op og ned på det hele.

Og det er eksempler i den voldsomme skala. Men også hverdagsting sætter skel og forandrere. Det store skænderi med din ægtefælle, hvor man tænker ”var det bedst, vi gik hver til sit”, eller hverdagen, hvor arbejdet sluger al tid og energi ud af én, og man mekanisk passer sine ting, men ikke rigtigt er tilstede.

Ufreden, uroen i kroppen, frustrationen over, at det ikke blev, som man drømte om. Frustrationen over, at det levede liv ikke udfolder sig, som man håbede.

Både i det store og voldsomme, og i det små viser vores liv sig ofte med ridser i lakken, fordi vi simpelthen er mennesker, og ikke figurer i et romantisk eventyr, der udfolder sig lige så præcis som vores drømme.

Der er lige så meget lort, som der er lagkage.

Og uden på nogen måde at forherlige eller forklejne de voldsomme hændelser i vores liv, så er det befriende, at ordet ”perfekt” sjældent er tillægsord om vores tilværelser. Befriende er det, at midt i vores liv – rækkes vi en fred, som kun julens inderste budskab kan bringe os.

Der var bestemt heller ikke fred og idyl

imellem Maria og Josef, det må have krævet sin mand at acceptere, at Maria pludselig blev gravid – uden Josefs indblanding.

Betlehem var fyldt med støjende, støvede og trætte rejsende, der skulle hen og blive skrevet op under folketællingen. Gaderne var fulde af råb og larm og trampende soldater.

Men lidt uden for byen, i en stald midt om natten, kom freden til jorden.

Ikke bare den slags fred, som opstår, når vi slukker radioen eller smartphonen. Det var den fred, der bredte sig mellem Josef og Maria og hyrderne som når et menneske ved, at Gud er nær.

Maria og Josef og hyrderne så ind i det lille nyfødte barns ansigt, og de så, at dér var Gud nu.

Den nat, da han blev født, trængte han ind i de voksnes hjerter på den måde, som kun et nyfødt barn kan gøre det.

SMAK...

Smak kunne man sige her igen, for det er en afgørende og omvæltende hændelse i verdenshistorien og i din. For dén sang om fred, som hyrderne sang den første julenat, den samme fred lyses over os.

Den fred, som vi kun kan få med ham, når vi kommer til ham med alt det, der plager og nager os.

Hans fred er, og det er det vigtige: At vi forliger os med det liv, han har skænket os.

Freden er, når vi opdager, at han nu er hos os, og går ved vores side livet igennem. Uanset hvem vi er, uanset alt det gode og alt det onde, vi har gjort.

Så mens vi lever, som også er titlen på filmen, hvor scenen med scooterføreren Kristian, som overlever, og Tobias bagpå, som dør i ulykken, er hentet fra. Ja, mens vi lever, må vi gribe vores liv, som det er.

Kristian har de seneste fem år levet i eksil i Hirtshals, langt væk fra sin barndomsby. Da hans forhenværende faderfigur, Peter, bliver alvorligt syg, tvinges den unge Kristian til at vende tilbage til sin hjemby og træffe en vigtig beslutning; Skal han fortsætte sin flugt og lade ufreden råde, udvendigt og indvendigt, eller er det på tide at se fortidens dæmoner i øjnene?

Filmen ”Mens vi lever”s plot er velkendt, det er store følelser, et melodrama med eksistentielle overvejelser om kærlighed, sandhed, venskaber, parforhold.

En af gymnasieeleverne siger det lige ud: Folk er så fulde af lort. Først skal vi gå i skole, så gymnasiet, siden universitetet, få os et job, kæreste, børn og hus – og blive ligesom dem. Som om lykken kommer med Post Danmark.

Tobias, som også går på gymnasiet, ham som siden dør i scooterulykken, siger så: Ja, men det trivielle kan måske også være godt, det kan også noget.

Sådan har unge gymnasieelever filmen igen-

nem både kloge og naive overvejelser over liv og tilværelse.

Og i neon skinner filmens titel konstant:
Mens vi lever.
Mens vi lever
Ja, mens vi lever.

SMAK, hver dag har vi muligheden for at gøre op med os selv, om vi vil lege struds i Hirtshals eller se vores skæbne i øjnene her på vores sted.

Kør bil, mens du gør det. I kender sikkert Sikker Trafik kampagnen, hvor føreren sidder med en papirspose over hovedet, mens vedkommende fører bilen. SMAK og pludselig er uheldet ude. Pointen er ikke til at tage fejl af: Vær dog tilstede i det, du skal lige nu. Kør bil, når du gør det, så du undgår ulykker.

Og den morale, selvom man sådan skal passe på med at moralisere over for andre, er tydelig: Vær til stede, og gem dig ikke bag en pose, lad være med at lege struds og gemme dig i Hirtshals.

Kristian får sagt undskyld. Og efter fem år er der en form for genforening mellem ham og de mennesker, som mistede Tobias i scooterulykken. I filmens slutning er faderen, som mistede sin søn Tobias, død efter længe tids sygdom, og ved slutscenen lyder hans yndlingstekst: I en tid med had, fandt jeg *i* mig en uovervindelig kærlighed, i en tid med vinter, fandt jeg *i* mig en uovervindelig sommer.

I mig, i dig, giver Gud sin fred, som kun barnet i krybben, kan skabe. Julefreden med en omfavnende, evig kærlighed – og en besked om, at du er elsket, og at du derfor frit kan gå livet i møde, som det nu engang er for dig.

René Høeg

Voldum-Rud, Hadsten

Salmer:

94: Det kimer nu til julefest

104: Et barn er født i Betlehem

119: Julen har bragt velsignet bud

121: Dejlig er jorden!

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke
Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 4193 9000
vartov@vartov.dk